

Beste mensen,

de vakantietijd is aangebroken. Mensen hebben behoefte even los te komen van de dagelijkse beslommingen en het werk te laten voor wat het is. Dit jaar zal dat voor velen anders liggen dan anders. Scholen waren gesloten, velen konden niet naar hun werk. Het werd gedwongen thuiszitten, en dat wordt niet door iedereen als vakantie ervaren. Ook als men nu er op uit wil, zijn er nogal eens wat beperkingen.

In de Bijbel komt vakantie niet voor, wel dat er ruimte moet zijn voor vrije tijd. De Sabbat als de wekelijkse rustdag, het sabbatsjaar om na zeven jaar de grond weer rust te geven en na vijftig jaar het jubeljaar als schuldsanering.

Tegenwoordig kent men wel een sabbatical year, een studieperiode waarin men vrijgesteld is van werk, om de vakkennis op te frissen.

Werken met het zweet op je gezicht is begonnen met de verdrijving uit het Paradijs. Werken is zwoegen om aan de kost te komen, nodig voor je onderhoud, voor je dagelijks brood. Wie niet werkt zal niet eten. Arbeid was soms gedwongen slaafse arbeid, zoals het gesjouw met tichelstenen van de Israëlieten in Egypte.

De Sabbat is een geschenk uit de hemel, God rustte op de zevende dag, de mensen mogen Hem daarin wekelijks navolgen. De Sabbat hebben de mensen mogen meenemen uit het Paradijs, als een bemoediging. Een herinnering aan de goede tijden en een vooruitzicht hoe het eens worden zal.

Op zichzelf is werken niet verkeerd. Het is goed dat men bezigheden heeft, iets omhanden te hebben en je tijd zinvol te besteden.

Bij de 10 geboden werd het sabbatsgebod, gegeven bij de schepping, herhaald. Er staat dat de mee zwoegende os en ezel en het huispersoneel recht hebben op een vrije dag.

Het Joodse volk heeft de Sabbat gekoesterd om het als een speciale dag te bewaren in het vaak zorgelijk bestaan. Men zegt wel dat niet zozeer Israël de Sabbat in stand heeft gehouden, maar dat de Sabbat het volk heeft bewaard.

In discussies in het Nieuwe Testament ging het vaak over wat wel of niet mocht op die dag. Als iemand op de dag genezen werd was het om iemand uit de ellende te halen en te bevrijden.

Als er kritiek was, ging het om de wijze waar op ze gevierd diende te worden, niet op die dag zelf: laat het geen last zijn, maar een verlichting.

Christenen hebben voor een groot gedeelte afstand genomen van de Sabbat, men zei: dat is een oude Joodse wet die we niet meer hoeven te houden. Terwijl men: je zult niet stelen, ook één van de geboden, wel letterlijk nam. Men ging de zondag gedenken (de eerste dag van de week volgens de Bijbelse kalender). Men verwees naar de opstandingsdag, waarop Jezus uit het graf was verrezen, en de eerste scheppingsdag toen het licht werd geschapen. Toen niet-joden zich tot het Christendom bekeerden, zei men: Christus is het grote licht, wij hebben niets meer met de Joden te maken.

Met de Hervorming van Luther en Calvijn wilde men terug naar de Bijbel en werden tradities kritisch bekeken, maar ze gingen niet terug naar de Sabbat. Wel gingen Gereformeerden de zondag als een Sabbat vieren, zoals nu nog op de Veluwe gebeurt. Vrijzinnigen zeiden tegen strenge gelovigen: jullie zondagsviering is niet op Bijbelse grond gefundeerd, ze gingen wel provocerend op die dag hun straatje schrobben. In Engeland zijn toen vrome zondagvierders tot het inzicht gekomen dat als men een rustdag moest onderhouden, dat dit dan op de "Joodse" Sabbat diende te zijn. Zo zijn de Zevendedags Baptisten ontstaan.

Toen de stoommachines werden uitgevonden wilde men die niet een dag in de week stilleggen. De economie moest doordraaien. Men kwam erachter dat het ritme van een wekelijkse rustdag er voor zorgt dat je het kunt volhouden. Anders pleeg je roofoverval. Men ziet ook tegenwoordig weer het streven naar een 24 uren economie, zeven dagen lang. Het is goed als er dan "ho" wordt gezegd.

Een mens heeft rust nodig op zijn tijd, de Sabbat geeft een model om in het leven staande te blijven.

Een dag van "herscheping", recreatie.

Een goede Sabbat gewenst.